nieuws

Adellijke families blijven grootste private grondbezitters in Vlaanderen

nieuws

Privaat grootgrondbezit op het Vlaamse platteland is nog steeds een adellijke kwestie. Dat concludeert onderzoeksite Apache op basis van een gigantische hoeveelheid gelekte kadastergegevens. Het is voor het eerst dat een ranglijst van Vlaamse grootgrondbezitters wordt opgemaakt. Het adellijke grootgrondbezit is soms individueel, maar vaker zitten de terreinen gebundeld in vennootschappen en stichtingen.

10 MAART 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 11 MAART 2021 10:23

Lees meer over:
grond

Honderdduizenden perceelsgegevens uit het kadaster vormen de basis van het onderzoek van Apache. Het gaat om gegevens over het hoofdeigenaarschap in het jaar 2016 van alle percelen in de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg. De provincie Vlaams-Brabant valt buiten de oefening. Door al die gegevens samen te brengen, kon Apache een top 500 maken van grootste eigenaars van bossen, akkers en weilanden. Bovendien werd ook een vergelijking gemaakt met de situatie in 2020 voor de hoogst gerangschikte rechtspersonen: kochten ze de voorbije jaren veel percelen bij of verkochten ze er?

Publieke grootgrondbezitters

Bovenaan in de Vlaamse top 500 staat het Vlaams gewest met in totaal 32.743 hectare terrein. Dat is volgens Apache weinig verrassend, want volgens de Vastgoedwijzer 2019 van de Vlaamse overheid bezit het Vlaams gewest zelfs 123.000 hectare.
Het grote verschil tussen beide cijfers is onder meer te verklaren door het feit dat Apache niet over de gegevens voor Vlaams-Brabant beschikt en dat in de ranglijst enkel de percelen waarvan de entiteit hoofdeigenaar is, worden meegerekend. Tegelijk zitten heel wat gronden verdeeld over verschillende departementen en agentschappen die onder het Vlaams gewest ressorteren, zoals De Vlaamse Waterweg, de Vlaamse Landmaatschappij of het Agentschap Wegen en Verkeer.
De Belgische staat neemt de tweede plaats in op de ranglijst, met in totaal 11.839 hectare. Het gaat daarbij vooral om militaire domeinen. Plaats drie wordt ingenomen door Natuurpunt Beheer (9.601 ha). Apache wijst erop dat de berekeningswijze die het hanteert, ook hier de situatie onderschat. Natuurpunt geeft aan dat het over 18.400 hectare terreinen beschikt. Het Havenbedrijf Antwerpen (3.412 ha) en de Vlaamse Landmaatschappij (2.191 ha) vervolledigen de top vijf.
De top 50 van de ranglijst wordt vooral bezet door publieke of semipublieke instellingen. In de eerste plaats zijn dat de provincies, een aantal gemeentes en OCMW's. Bij de OCMW's voert Gent met voorsprong de ranglijst aan met 1.601 hectare. Het OCMW van

Sint-Truiden volgt pas op ruime afstand, met 829 hectare. Bij de gemeenten gaat het vooral om Limburgse gemeenten: Lommel, Genk, Maasmechelen, Meeuwen-Gruitrode,... Andere met publiek geld gefinancierde spelers zijn onder meer NMBS, het Gents Havenbedrijf, het Gemeenschapsonderwijs, de West-Vlaamse Intercommunale, de Vlaamse Milieumaatschappij en Aquafin.

Religieuze grootgrondbezitters

Vlaanderen telt ook heel wat religieus geïnspireerde grootgrondbezitters. Het gaat bijvoorbeeld om de kloosterordes zoals de Abdij der Trappisten Westmalle (220 ha) of de Norbertijnenabdij van Tongerlo (76 ha), maar ook om kerkfabrieken. Zo bezit de kerkfabriek van Maldegem 79 hectare. De Broeders van Liefde spelen nog een belangrijkere rol op de grondmarkt. Als de bezittingen van een vzw en het Provincialaat der Broeders van Liefde bij elkaar worden geteld, dan gaat het om 347 hectare.
Het verspreiden van eigendommen over vennootschappen, stichtingen of vzw's is een praktijk die vaak wordt gebruikt en dat maakt het volgens de Apache-onderzoeksjournalisten Tom Cochez en Steven Vanden Bussche moeilijk om zicht te krijgen op het totaalbeeld. Zo voert zandontginningsbedrijf SCR-Sibelco de top tien aan van bedrijven die veel grond bezitten in Vlaanderen. Een dochterbedrijf van SCR-Sibelco, NZM, staat op de zevende plaats. Samen bezitten zij meer dan 2.133 hectare.

Uitgelicht

Ontginningsplannen Sibelco zorgen voor ongerustheid bij Postelse landbouwers

nieuws

Als Sibelco, wereldleider in kwartszand, groen licht krijgt om wit zand te ontginnen in Postel, moeten de landbouwers correct vergoed en gecompenseerd worden voor het verlies...

4 FEBRUARI 2021

Lees meer

De tweede plaats op de ranglijst van private bedrijven wordt ook ingenomen door een zand- en ontginningsbedrijf Steengoed Projecten (491 ha). Staalproducent ArcellorMittal staat op plaats drie en chemiereus BASF op de vijfde plaats.

Adellijke grootgrondbezitters

Bij het private grondbezit valt het op dat de top tien bijna volledig is samengesteld uit adellijke lieden en families. De patrimoniumvennootschap van François T'Kint de Roodebeke en zijn echtgenote Bernadette van der Straten Waillet voert de ranglijst aan met 445 hectare. In 2020 was dat areaal al aangegroeid tot 506 hectare. Het Domein van Bornem, dat onder meer het kasteeldomein Marnix de Sainte Aldegonde beheert, staat op de tweede plaats (346 ha).
Thierry Van de Werve de Schilde uit Zandhoven beheert net geen 300 hectare en staat daarmee op plaats drie. De familie d'Ursel uit de Kempen bekleedt de vierde plaats via de patrimoniumvennootschap Sterbos (296 ha) en de zesde plaats via de (landbouw)vennootschap Urselia. Tussen hen in valt Jean de Renesse met 280 hectare. Duras Immobilliën van de adellijke familie de Liedekerke (258 ha), Alexandre de Hemricourt de Grunne (254 ha), Domein Munkebossen (248 ha) en Viviane Snoy (234 ha) vervolledigen de top tien.

Morgen: Wie bezit de landbouwgrond in Vlaanderen?
Lees ook:
Private Antwerpse grond is van adel en bedrijven
Multinationals en ondernemers kleuren Oost-Vlaams grootgrondbezit

Landelijk Vlaanderen spant kort geding aan tegen gelekte kadastrale gegevens

Landelijk Vlaanderen, de belangenvereniging van alle private eigenaars met bossen, natuurgebieden, historische eigendommen en landbouwpercelen, heeft voor de rechtbank in Antwerpen een procedure in kort geding ingeleid met de vraag om geen privégegevens meer te publiceren van eigenaars van de betreffende percelen. Dat meldt Christophe Lenaerts, voorzitter van Landelijk Vlaanderen.
"Landelijk Vlaanderen vzw heeft met verbazing kennis genomen van het feit dat grote hoeveelheden kadastrale gegevens zouden zijn gelekt", reageert de vzw, die een oppervlakte van 650.000 hectare in Vlaanderen vertegenwoordigt. "Bepaalde media hebben de intentie aangekondigd om deze gegevens openbaar te maken en Landelijk Vlaanderen wenst zich hiertegen te verzetten", klinkt het.
"Landelijk Vlaanderen respecteert uiteraard de persvrijheid, maar meent dat het recht op privacy en op bescherming van persoonsgegevens ook moet worden gerespecteerd. Om die reden wordt aan de betreffende media verzocht de private gegevens niet verder bekend te maken."

Bovendien dringt Landelijk Vlaanderen aan op een dringend intern onderzoek bij de federale dienst patrimoniumdocumentatie, die de betreffende gegevens beheert en datalekken dient te voorkomen.
Het kort geding wordt donderdag behandeld.

Bron: Apache / Belga

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada